SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 240. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 18, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ГРУДНЯ 1991 Ч. 240. РІК XCVIII.

СПОРТОВЦІ УКРАЇНИ ДОМАГАЮТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Київ (ПБ УНС, Р. Руденко). — Тут у п'ятницю, 13-го грудня відбувся пленум ради Федерації Копаного М'яча України. У праці його взяли участь 74 члени з 77.

Розглядалися питання: про членство Федерації Копаного М'яча України та про редакцію статті федерації і затвердження символіки федерації. В перший день пленум прийняв рішення проголосити свій суверенітет і вийти із складу Всесоюзної федерації копаного м'яча.

Можливість визнання Національного Олімпійського Комітету України Міжнародним олімпійським комітетом (МОК), а також виступ НОК України на Олімпійських Ігрищах в Барселоні обговорюється не лише у спортових, але й у парляментарних колах. Питання це розглядалося на засіданні Президії Верховної Ради України, яка ухвалила рішення підтримати звернення НОК України про визнання його МОК. Крім того, Верховна Рада України готує і своє звернення до МОК, де обґрунтовує право незалежної України на самостійну участь в олімпійських змаганнях. Ще до кінця року з України поїде делеґація для консультацій та переговорів з МОК.

УКРАЇНСЬКА „ЧАРІВНИЦЯ"

Київ (УНІАР). — „Усе на землі від жінки" — під таким гаслом побачив світ пробний випуск всеукраїнської незалежної жіночої газети „Чарівниця". З виходом першої в Україні газети для жінок вітає читачів Олесь Бердник. Редколеґія запрошує до співробітництва усіх. Адреса: м. Тернопіль, вул. Жигова 11.

Владика М. Дацюк очолив Едмонтонську епархію

Едмонтон, Альта. — Ієрархія Української Католицької Церкви під час синодальних нарад подає Апостольській Столиці кандидатів на вакантні владичі престоли, а також на ті, де Владики пенсійного віку відходять на заслужений відпочинок.

На престолі Едмонтону після несподіваної смерти Владики Дмитра Грещука у 1990 році немає Владики. Тепер Апостольська Столиця номінувала Владику Мирона Дацюка, ЧСВВ, Єпископом у Едмонтоні. Інсталяція Владики Дацюка відбудеться 16-го січня 1992 року.

Едмонтонську Епархію створено згідно з рішенням Апостольської Столиці 3-го березня 1956 року. Першим Епархом став Владика Ніль Саварин, ЧСВВ, а його помічником був Владика Дмитро Грещук, який після відходу Владики Ніля був правлячим Єпископом. Епархія має 30 священиків, з них сім у пенсійному віці.

Владика М. Дацюк

Плянують конґрес українців суверенних держав

Київ (УНІАР). — 22-23-го січня 1992 року в столичному Палаці Культури „Українаі" відбудеться конґрес українців суверенних держав колишнього Совєтського Союзу. Таке рішення прийняли його організатори — Рух, Комітет у справах національностей при Кабінеті Міністрів України, Всеукраїнське Товариство „Просвіта" ім. Т.Г. Шевченка.

Для підготови та проведення конґресу утворено організаційний комітет, який очолив заступник прем'єр-міністрів С. Комісаренко. При організаційному комітеті діє група, до якої можна звертатися з пропозиціями, побажаннями і запитаннями. Телефон у Києві 283-20-34.

УКРАЇНУ ВІДВІДУЮТЬ ПРЕДСТАВНИКИ УРЯДІВ РІЗНИХ ДЕРЖАВ

Киві (ПБ УНС, Р. Руденко). — У п'ятницю, 13-го грудня, Президент України Леонід Кравчук прийняв представника уряду Японії Гірокату Араї. Гість надав великого значення тому, що український народ зробив свій вибір і проголосив незалежність. Він також висловив надію, що Україна внесе гідний внесок до нового світового порядку на основі справедливости і рівноправности в міжнародних відносинах.

Президент Л. Кравчук на прохання гостя розповів про домовлення і підписання угоди в Білорусі про створення Співдружности Незалежних Держав. Багато держав, які входили колись до складу СССР, нині висловили своє бажання приєднатися до СНД.

Зі здобуттям Україною статусу незалежної самостійної держави до Києва щодня приїздять дипломатичні місії, представники урядів різних країн. Вони передусім перевіряють можливості та з'ясовують перспективи розвитку політичних і економічних контактів з Україною. Україна нині відома не лише як член ООН, але й стає повноправним партнером світової громади. Свідченням тому є дипломатичні представництва, які вже відкрилися в столиці України.

В неділю, 15-го грудня до Москви прибув державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер. В ході цієї поїздки він відвідає Київ, Мінськ, Алма-Ату і Фрузе, де зустрінеться з керівниками колишнього СССР, Росії, Білорусії, України, Казахстану і Киргизстану. Мета візити — з'ясування ситуації, що склалася після підписання угоди про створення Співдружности Незалежних Держав.

В суботу відбулася телефонічна розмова президента Міхаїла Ґорбачова з президентом Франції Франсуа Міттераном. Йшлося про нові аспекти державности на території колишнього СССР, пов'язані з угодою, підписаною керівниками трьох слов'янських держав. Президент Ґорбачов в інтерв'ю американському тижневику „Тайм" спростував чутки про його резиґнацію і висловив упевненість, що у переіхдний період йому необхідно залишатися на пості президента.

Л. Кравчук говорив про ядерну зброю, валюту і військо

Київ (ПБ УНС, Р. Руденко). — В неділю, 15-го груд ня, Президент України Леонід Кравчук виступив н а телевізійній мережі Київ — Москва і заявив, що підписана на початку грудня угода про створення Співдружности Незалежних Держав — це шлях до врятування від конфронтації. Він пояснив, що Співдружність — це відкрите для всіх об'єднання, яке створилося не за національною ознакою, а з врахуванням інтересів усіх держав, які входять до СНД. Великою спільною метою СНД Кравчук назвав ліквідацію ядерних озброєнь спільними силами, а також ґарантування того, що цю зброю ніхто не використає, оскільки вона перебуватиме під єдиною контролею.

Л. Кравчук заявив також, що власна валюта в Україні плокищо запроважжуватися не буде. Коли Україна підійде до цього етапу, вона зробить це, погоджуючи свої дії з усіма державами, які входять до СНД. Президент України і головнокомандуючий збройними силами заявив, що Україна формуватиме свою армію, взаємодіючи і погоджуючи усі рішення з державами СНД і з нині діючим міністерством оборони СССР.

Появилася книжка унікальних взорів

Джерзі Сити, Н.Дж. — Відзначуючи 100-річчя українського поселення в Канаді, Ким - Марія Тодосійчук випустила книжку-збірник взорів вишивок, які вона створила з цієї нагоди.

Авторка присвятила збірник українським предкам в Канаді, віра і сильна завзятість яких дали змогу для дальшого існування народу, рідної мови і культури протягом століть, а тим самим він присвячений „усім людям українського походження".

У збірнику який виконаний бездоганно технічно, чорно-білі та кольорові ори ґінальні взори для виконання хрестиковим сцібом із заподанням ниток, має українську азбуку для малих і великих літер, 16 сторінок типових українських взорів і 36 сторінок цікаво ство рених авторкою хрестикових взорів, на яких видно типове рільниче знаряддя, яке вживали колись перші поселенці в Канаді, давні поїзди, музичні інструменти та інше знаряддя перетворене для вишивки.

Видання збірника частково фінансово підтримала Українська Канадська Фундація ім. Т. Шевченка і Комісія століття українців в Канаді, а частково українська католицька Церква Всіх Святих в Сван Ривер Ман., жіноче товариство парафії Всіх Святих та Петро і Діяна Пелоські і Крис, і Елізабет Тодосійчуки.

Збірник разом з пересилкою коштує 25 ам. дол. і замовляти його можна у авторки: Kim, Marie Todosichuk, Box 149, Swan River, Man., ROL 1Z0 Canada.

ДОПОВІДЬ І. ГЕВКА

Дітройт. — Тут відбудеться доповідь д-ра Івана Гевка на тему „Соціо-політичні події в сучасній Україні". І. Гевко — юрист, політичний коментатор, публіцист, екзекутивний секретар Міжнародної дорадчої комісії Верховної Ради України в Києві для виготовлення нової конституції незалежної України. Доповідь відбудеться в п'ятницю, 27-го грудня, о год. 7-ій вечора в залі церкви Св. Йосафата у Воррені, Миш.

Посадник Москви має намір зрезиґнувати

Москва. — В неділю, 15-го грудня, посадник Москви, член керівництва Руху за демократичні реформи Ґавріїл Попов заявив, що він має намір зрезиґнувати, оскільки не погоджується з підходом президента Єльцина і Московської Ради до проблеми економічних реформ і не може більше працювати в умовах, в яких позбавлений можливости виконати обіцянки, що він їх дав своїм виборцям.

„Я просто не можу з'являтися в моєму розкішному офісі і їздити на лімузинах, я повинен зробити те, що пообіцяв", — сказав Попов.

В понеділок Попов зробив заяву для журналістів, що зрезиґнує до кінця року. На запитання, чи буде він далі підтримувати Єльцина, посадник не відповів.

На думку московського кореспондента аґентства Ассошієйтед Пресс Томаса Ґінсберґа, відхід Попова „проб'є велику діру в політичному мурі Єльцина і потягне за собою відхід інших відомих демократів, які рішуче підтримали російського президента в дні серпневого путчу".

За словами Андрєя Бондаренка, пресового секретаря Попова, вибори наступника Попова, згідно з існуючими правилами, повинні відбутися не пізніше, ніж через три місяці після його резиґнації. Покищо залишається невідомим, чи буде тимчасово виконувати функції посадника голова Московської Ради Юрій Лужков. Попов повідомив також, що Єльцин уже знає про його рішення.

Ґінсберґ пише, що повідомлення про резиґнацію Попова стало головною темою московських засобів масової інформації і навіть висунуло на другий плян приїзд державного секретаря Джеймса Бейкера.

Московське радіо повідомило, що, згідно із свідченням Попова, депутати Московської Ради чинять перешкоди його програмі приватизації, однак численні підприємці, навпаки, нарікають на повільність Попова в питанні переходу підприємства і склепів до приватних рук.

В Україні відновлено появу „Українського Слова"

Київ — Львів (ПС України). — У 50-річчя появи в Києві відомого тижневика „Українське Слово" (1941 рік), вийшло перше число нового тижневика „Українське Слово" в Україні. Цим відновлено традиції найстаршого в Західній Европі тижневика, який українська громада зорганізуала в Парижі в 1933 році.

Під час Другої світової війни Франція була окупована німецькими військами, а ґестапо заборонило дальшу появу „Українського Слова" в Парижі.

Похідні Групи ОУН, під керівництвом Олега Ольжича, заступника полк. Андрія Мельника, наприкінці 1941 року відновили появу „Українського Слова" в столиці України Києві. Редактором того тижневика був Іван Рогач. Відома поетеса Олена Теліга зорганізувала появу літературного журналу „Літаври" в Києві.

Як „Українське Слово" так і „Літаври" популяризували в Україні ідею державної незалежности України, мимо волі німецького окупанта. Це зумовило відомі арешти членства ОУН в Києві і інших містах України на початку 1942 року. Між арештованими німецьким ґестапом загинули в Бабиному Ярі Іван Рогач і Олена Теліга із своїми співробітниками.

Відновлене в Україні в 1991 році „Українське Слово" появилось як республіканське видання і поширюється у всіх областях України. Перше число з 21-го листопада 1991 року має об'єм 12 сторінок.

На його зміст складаються статті з ділянки політики, економіки, інтерв'ю з кандидатами на Президента України Левком Лук'яненком і Вячеславом Чорноволом, з історії „Українського Слова", інформації із столиці України, проблеми Донбасу, Криму і україн ського села. Є там інформації про діяльність українського жіноцтва, молоді, спорт.

„Укранське Слово" появилось як видання Київ — Львів — Париж, в його редакційному складі є Йосип Лось, Павло Мовчан, Любомир Сеник, Тарас Чорновіл і Павло Дорожинський, як відпоручник „Українського Слова" з Парижу. Покищо крім видання в Україні буде продовжуватись видання „Українського Слова" в Парижі.

Є. ШАПОЧНІКОВ БРАВ УЧАСТЬ У РОЗМОВІ ДЖ. БЕЙКЕРА З Б. ЄЛЬЦИНИМ

Москва. — Засоби масової інформації, повідомляючи про зустрічі і розмови державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера з президентом Російської федерації Борісом Єльциним підкреслюють, що у зустрічі і розмовах брав також участь міністер оборони СССР Євґеній І. Шапошніков й інші високі старшини армії, що малоб нібито свідчити, що армія повністю підтримує концепцію створення Співдружности незалежних держав, стала повністю по стороні Єльцина, проти волі Міхаїла Ґорбачова, який, як відомо, донедавна продовжував поборювати „коммонвелт" і називав себе президентом СССР.

Західні дипломати в Москві, аналітики і політичні спостерігачі кажуть, що цей „шов" Єльцина мав засвідчити, що на території колишнього СССР розпочалась нова ера і що він, а не М. Горбачов, є тепер людиною число один. У поведінці і переговорах він (Єльцин) намагався надавати тон, запевняв Дж. Бейкера, що стратегічні сили і атомова зброя буде під одним командуванням і контролею, що „коммонвелт" розпічне свою дію вже в січні наступного року і що в майбутньому три республіки — Україна, Казахстан і Білорусія — евентуально знищать нуклеарну зброю розположену на їхніх територіях і тільки Російська федерація розпоряджатиме атомовою зброєю.

От так менш більш виглядатиме рівність незалежних держав в новому твориві, що його чомусь назвали „коммонвелтом", хоч він мабуть нематиме жодного порівняння до коммонвелту британського, чи навіть до Европейської спільноти, — кажуть деякі патріоти в Україні, головно ті, які не погоджувалися від самого початку з поспішним підписанням договору в Мінську президентом Леонідом Кравчуком тиждень після його інавґурації.

Єльцин приймав Дж. Бейкера у кремлівському палаці, у цій самій парадній залі у якій М. Горбачов приймав голів держав, поводився дуже свобідно. Коли Бейкер цього дня по полудні зустрінувся з Горбачовим то він застав його тільки в товаристві двох його найближчих співробітників, міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе і Александра Яковлєва. Ця зустріч, як пізніше признався Бейкер кореспондентам, була емоційною і рівночасно пращанням з особами з якими йому доводилось довго співпрацювати.

Без сумніву Бейкерові, який прибув до Москви правдоподібно з одною тільки ціллю, зневтралізувати атомову зброю і поставити її під одне керівництво, найбільше імпонувала участь штабових старшин по стороні Єльцина, які запевняли американського високого гостя, що вони є „центром світу" і тільки вони керуватимуть стратегічними військами та нуклеарними ракетами, хоч, як загально здогадуються коментатори, вони не мали ніякого уповноважнення від трьох інших незалежних держав, на території яких розміщена зброя, говорити також в їхньому імені.

У вівторок Бейкер відлетів з Москви до Казахстану, а потім відвідає ще Україну і Білорусь.

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж.— Місцева Українська Централя влаштовує тут 31-го грудня новорічну зустріч, яка відбудеться в залі Української Централі, 240 Говп авеню в Пассейку. Гратиме оркестра „Хлопці зі Львова". Початок о год. 9-ій вечора. Вступ — 30 дол., що включає перекуску та напої; без буфету — 15 дол. Зголошуватися слід на число телефону (201) 779-4017.

„Сизокрилі" їдуть в Україну

Джерзі Сиґі, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Теплий усміх нашої примабалерини Роми Прийми-Богачевської і ділові обличчя двох її співтоваришок, Христини Баранецької і Христини Бук, вказують відразу на те, що гості прийшли у важливій справі, тим більше, коли перед приходом у редакцію, відвідали головного предсідника УНС Уляну Дячук.

— „Ідемо в Україну зі „Сизокрилими" — з радісним усміхом сповіщає нас Р. Богачевська. „Маємо величезні пляни і вони мусять здійснитися!" І дальше вже всі три ентузіястки цього пляну розповідають навипередки про пляновану поїздку.

Довідуємося, що відбудеться вона від 19-го червня до 5-го липня та запляновані виступи у Львові, Івано-Франківському, Коломиї, Києві і Харкові. Група буде складатися із біля 40 осіб, з того 34 танцюристів і шість осіб для допомоги у постановці та організації. Керівник групи Р. Прийма-Богачевська вже має запевнення своїх молодих танцюристів у віці між 14 і 28 роком життя та їхніх батьків, що вони візьмуть участь у цій „історичній" для цієї танцювальної групи турі в Україну.

„Хочемо показати, що ми, українці в діяспорі, зробили, як ми затримали свою ідентичність і культуру. Діяспора дала нам вільну руку творити і розвиватися. І так було в усіх ділянках мистецтва: так було і в танку. Мої 'Сизокрилі' це не професійні танцюристи, а аматори, але правдиві любителі українського танцю, який тягне і пригортає їх до української культури. У важкі часи в Україні, коли професійні українські танцювальні групи не могли цього робити, 'Сизокрилі' ставили такі танці, як „Ікона", „Боротьба за Чорнобиль", „Суїта В. Івасюка", — виясняє керівник групи. Ми усі великі події старалися передати танком і це нам вдалося. Тепе зможемо це показати в Україні і саме ці танці складатимуться на нашу програму".

Питаємося, які ще твори

(Закінчення на стор. 4)

Р. Прийма-Богачевська в редакції „Свободи"; зліва Х. Баранецька, справа Х. Бук.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ повністю припинив ввезення зброї до Афганістану. Не дивлячись на це, обидві ворогуючі сторони заявили, що зброї і набоїв у них вистачить принаймні на два роки.

У СХІДНЬОМУ ЄРУСАЛИМІ велика група ізраїльських націоналістів під охороною поліції захопила шість будинків, що належали палестинцям. З того часу, як Ізраїль анексував Східній Єрусалим, кількість жидівського населення в цій частині міста постійно збільшується. Тепер у Старому місті мешкає майже стільки жидів, скільки й арабів — 140,000 осіб.

ВИСТУПАЮЧИ В ЙОГАННЕСБУРЗІ, командуючий бойовою організацією Африканського національного конґресу „Спис Нації" Кріс Ґані заявив, що його підлеглі їдуть до Індії, яка надала для них воєнний табір і своїх інструкторів. Слід нагадати, що діяльність „Спису нації" заборонена згідно з умовами договору 1990 року, після якого Африканський національний конґрес було леґалізовано.

ПІВНІЧНА КОРЕЯ заявила, що готова надати тимчасовий азиль колишньому диктаторові комуністичного режиму в Східній Німеччині Еріхові Генекерові, щоб той міг піддатись необхідному лікуванню.

ЗА УГОДОЮ, УКЛАДЕНОЮ між посадником Москви Ґавриїлом Поповим і міністерством фінансів Франції, ҐУМ (державний універсальний склеп) буде приватизовано і відкрито у травні 1993 року, у сторічний ювілей його заснування.

В ЧЕРВОНОМУ МОРІ затонув єгипетський корабель „Салем експресс", на покладі якого було 572 особи. У висліді рятівних операцій вдалося витягнути з води 92 особи, решта загинула. Корабель плив із савдійського міста Джидди до Єгипту, його пасажирами були прочани, що верталися зі святих місць. Ввечорі в суботу, 14-го грудня, розпочався сильний шторм, корабель налетів на кораловий риф і відразу затонув.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ у п'ятницю, 13-го грудня, поліція Ню Йорку арештувала осібняка під обвинуваченням вбивства дворічної дитини, на тілі якої слідчі побачили синяки, криваві рани зломані ребра, розрив печінки, внутрішню кровотечу й інші знаки звірячого знущання. Келвин Фармер, 31-річний вбивця, признався до вини. Поліційні речники звертають увагу, що подібні випадки в метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі трапляються дуже часто.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ повідомив кореспондентів, що ціни на товари широкого запотребування зросли в ЗСА в листопаді на 0.4 відсотка в порівнянні з попереднім місяцем. За 11 місяців цього року ціни на товари першої потреби зросли на 2.9 відсотків. У зв'язку з цим, що в минулому році ціни зростали швидше і осягнули в листопаді 1990 року 6.1 відсотка, Адміністрація президента Джорджа Буша, а зокрема його економічні дорадники, заговорили про сповільнення спаду цін, а тим самим стабілізацію загальної економіки і стримання інфляції.

ЗГІДНО З ПОСТАНОВОЮ Департаменту оборони ЗСА, Америка покищо не має наміру виводити своє військо з Південної Кореї, не зважаючи на те, що обидві частини Кореї Південна і Північна підписали договір про ненапад. Про це заявив кореспондентові телестанції Ен-Бі-Сі секретар Департаменту оборони Ричард Чейні. Під теперішню пору в Південній Кореї стаціонує 43,000 американських вояків. Раніше ходили поголоски, що Вашінґтон готовий зменшити це число на 7,000 в 1992 році, зокрема тих частин, які займаються технічними справами і затруднити на їхнє місце громадян Кореї.

РОЗВАЛ КОЛИШНЬОГО Совєтського Союзу торкнувся також і совєтських установ за кордоном, зокрема у З'єднаних Стейтах Америки — амбасади у Вашінґтоні, консулятів і представництва СССР при Організації Об'єднаних Націй. Совєтська місія при ООН за звичкою продовжує називати себе „совєтською місією", але в її приміщенні знаходяться ще місії України і Білорусі, які є членами основниками ООН від 1945 року. Тепер після проголошення їхніх республік незалежними державами, ситуація міняється. Українська місія до ООН, згідно з повідомленням газети „Ню Йорк Таймс", відділяється тепер також фізично і скоро вона перенесе свої бюра на ріг 5-ої авеню і 79-ої вулиці, де тепер знаходиться Український Інститут Америки. Так було записано у завіщенні Вілляма Джуса, який подарував це престижеве приміщення для загального користування українській громаді з передумовою, що вона передасть його урядові справді нензалежної України. Двоподіл наступив також у вашінґтонській амбасаді. Там створились дві групи дипломатів: перша згуртована довкола амбасадора Віктора Коплектова і зберігає вірність кремлівському „центрові"; друга підтримує створення Співдружности Незалежних Держав, яку очолює Андрей Голосовський. Дальша доля цих інституцій залежатиме від постави Уряду ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Втеча від М. Ґорбачова

Читаємо на першій сторінці ,,Ню Йорк Таймсу з 14-го грудня 1991: ,,П'ять середньо-азійських республік рішили сьогодні приступити до Співдружности Незалежних Держав, остаточно відкинувши протести президенти Міхаїла Горбачова і таким чином припечатавши кінець Совєтського Союзу". У поважному тижневому журналі ,,ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 16 грудня ц. р. маємо цілосторінкову редакційну статтю п. з. ,,Іронія долі Міхаїла Ґорбачова". Вся поважна преса у світі повна вісток і коментарів на тему теперішнього розвалу совєтської імперії та іронії долі Міхаїла Ґорбачова, який шість років тому прийшов до влади, як генеральний секретар Компартії СССР, перший в історії комунізму відхилив двері до свободи — і тепер опинився в ситуації, в якій усі поневолені народи і всі членські країни СССР Союзу відвертаються від нього. Ніхто не звертає уваги на його заяви, заклики і протести та всі ізолювали його у палаці Кремля. Названий вгорі американський журнал назвав Ґорбачова ,,Державним мужем без держави". Він формально ще є президентом. Але навіть американський амбасадор у Москві Штравс, бизнесмен, колишній голова Демократичної партії, який не грішить знанням відносин на Сході Европи і державницьким розумом (дістався на те становище у тактичній грі Буша з демократичним Конґресом), навіть Штравс бідкав, що він не знає, хто править Совєтським Союзом. Для Шравса все ще існує Союз.

Іронія долі, Міхаїла Ґорбачова у тому, що він завжди визнавав тільки півзасоби. Він не передбачав народження визвольних національних рухів, не вичув ані не зрозумів їхньої динаміки і хотів задовольнити їх чи приспати таким півзасобом, як ,,союзний договір". Сама ідея, може не була непогана, як би він склав був зразу таки й текст того союзного договору так, як склали його автори Співдружности Незалежних держав у Києві і Мінську: рівність усіх членських Держав і співіснування на базі узгіднювання, консультації, порозуміння. Тоді може це був би дійсний комононвелт з Ґорбачовим, як символічним головою такої конфедерації за концепцією Збіґнєва Вжезіньского з-перед кількох літ. Але Міхаїл Ґорбачов зробив дві кардинальні помилки: його союзний договір був подуманий, як засіб для збереження ,,центру" з керівною і вирішальною його владою і 2) змінивши в назві ,,СССР" слово ,,соціялістичних" на ,,суверенних", думав, що такою косметикою задовольнить народи, які запрагнули свободи. Тому три чи може навіть і два роки тому концепція конфедерації на на зразок британського комонвелту з Ґорбачовим як символічним головою була ще можлива. У 1991 році стала анахронічною, цілком нереальною, неможливою. Ґорбачов не ходив до клясичної гімназії, не вчився латини і греки і не знає староримської аксіомної правди, що ,Часи зміняються і ми зміняємось із ними". Боріс Єльцин настільки розумніший від Ґорбачова і має більший державницький формат, що змінявся разом із часом — Ґорбачов зміняв тільки тактику, але по суті залишався завжди таким самим: жадний влади та ворожий повній свободі народів і країн. Тому він назвав Співдружність Російської федерації, України і Білорусі ,,протиконституційним актом". Для Ґорбачова все ще існувала і певне і далі існує совєтська конституція, ота ленінська найдемократичніша у світі", так само, як Ґорбачов по нинішній день не виступив з Комуністичної партії. Він вірний своїй давній заяві: ,,Я народився комуністом і помру як комуніст".

Наслідок природний, логічний: всі колишні народи і країни, з яких силою зліплено Совєтський Союз, забули, що це Міхаїл Ґорбачов відхилив був двері до свободи і всі вони відвернулися від нього. Бо світ пішов вперед, історичні події пішли вперед, а Міхаїл Ґорбачов залишився позаду. Його міністер закордонних справ Едуард Шеварднадзе радив йому — не зрікатися, а підождати. На що ждати? Шеварднадзе розумніший, він виступив з Компартії, він передбачив путч сталіністів, але він льояльний супроти Ґорбачова, якому завдячує свою кар'єру. Майбутній біограф Ґорбачова та ще більше автор його монографії матиме дуже складне завдання. Бо у Міхаїла Ґорбачова вдача, заслуги, прикмети, хиби і помилки — це наче шахівниця з білими і чорними квадратиками. Події винесли його на вершини, але він не змів себе там зберегти.

Микола Руденко

ПОПЕЛЮШКА ВІДКРИВАЄ ОБЛИЧЧЯ

I.

Хто не знає чарівної казки про Попелюшку? Сьогодні цю казку належить розповідати, маючи на увазі почорнілу від мук поховану під попелом століть, але раптом викупану в радості власного воскресіння невмирущу Україну. Принцом у цьому величному сюжеті і буде цілий Всесвіт. А гості у золотосяйних палатах Принца — сотні країн і народів, котрі ще вчора навіть імені такого не знали — Україна. Щоправда, якісь там челядники промовляли буцімто від імені, але всі розуміли, що йдеться всього лишень про друге ім'я тієї ж самої росії, котра у своєму самообожненні виступала в трьох іпостасях. І тут раптом виявилося, що нікому не відома Україна володіє власним обличчям, та ще яким прекрасним!

Дозволь, дорогий читачу, процитувати закінчення вірша ,,Мати", написаного мною майже тридцять років тому. Саме з цього вірша почався мій хресний шлях по колючих тернах української літератури:

...Прийде віщий туман,
і в його молоці
Невгасима зоря над землею
воскресне.
Сонце зніме утому з
натруджених рук,
Всесвіт кине на плечі
блакитну кирею.
Кизякова,
солом'яна,
чорна від мук,
Станеш ти, Україно, тією
зорею.

Чого тільки я не пережив впродовж цього страхітливого тридцятиліття, але ж не зрікся виплеканих у серці слів. Не вірив, що доживу до хвилини, коли вони збудуться — а, бач, дожив! Як же тут обминути афоризм шановного Зенона Снилика, що перелітав океан в такому варіянті: ,,Сказати, що всі ми сьогодні раді — це значить нічого не сказати".

Світ став таким дивовижно маленьким, що пан Зенон буцімто сидів у сусідній кімнаті, коли з його вуст спурхнули такі прості й такі природні для даної хвилини слова. (Я почув їх в радіо від якогось коментатора). Цей приклад — і ще одне свідчення того, що діяспора сьогодні, нічим і ніяк не відгороджена від материнної України. Ми, слава Богу, не метафорично, а буквально стали єдиним народом.

Саме тому, що це так, не інакше, У Києві щойно довідалися: є на плянеті українська громада, котра зуміла надзвичайно яскраво висловити свою радість: сеньйори Фльориди. На Україні вже знають, що сеньйорами називають себе колишні вояки, борці за визволення України, а тепер літні американські пенсіонери. Більшість із них давно перевалило через сакрамантальне семидесятиліття, але я й досі відчуваю, як німіють пальці від їхніх дружніх потисків. Переживаючи отой щедрий вияв пошани, я нерідко думав: саме такими й були запорожці. З такої правиці шабля не випаде. Отож дозвольте вам, січовики з Маямі, щиро подякувати за те, що ви по-доброму розсмішили нашу раптом помолоділу неньку-Україну. Оце так встругнули хлопці!

А що ж вони, власне, встругнули? Маю на увазі автокавалькади під жовто-блакитними прапорами, котрі перепинили рух на вулицях Маямі. Гучно котилися вигуки ,,Слава", лунали пісні й веселощі. Корок із шампанського летить кудись під хмари, пиво піниться так, мов океан під фльоридським берегом. А всі інші нації, закоркувавшись своїми лімузинами на вулицях, перепитують одне одного:

— Що там діється?

— Україна здобула незалежність.

— Україна? А де це?

Тут же, серед автомобільної тісняви, провадяться стислі лекції з геополітики (не без солоних діялогів, звичайно) — й усі починають дружньо вітати українських сеньйорів.

Як нам у Києві хочеться повторити оце яскраве фльоридське торжество! На жаль, у нас нині немає ні бензини, ні шампанського, ні пива. Лише сміху та солоних дотепів киянам не позичити — тут вони не відстають від маямських дотепників. Спробую переповісти один із найменш ризикованих.

Ґорбачов з приводу Союзу суверенних держав висловився так: Союз без України — однаково, що людина без ноги. Київські дотепники негайно ж починають розвивати ґорбачовську метафору: якщо Україна — це одна нога, Росія — друга, тоді на чому ж доведеться стояти центрові?

І вже цілком серйозно: буквально ж на другий день після референдуму поселення Києва зробилося іншим. Обличчя помітно яснішають, у трамваях і тролейбусах люди не сваряться — з'являється значно більше доброзичливости й толерантности. Щось їх помітно підбадьорило, щось почало об'єднувати й гуртувати. А таки ж ясно, що саме з'явилася мета — самостійна українська держава. Ми всі тепер її громадяни — отже в нас є майбутнє. І є майбутнє у наших дітей. Хіба цього мало, щоб зажевріла пошана й любов одне до одного? Хоч труднощів не поменшало, я свідчу: це тепер інші кияни. Та й не тільки кияни і головне, чуєш на вулицях українську мову. А хто не вміє розмовляти по-українському, той доволі смішно починає наламувати язик на нашу мову. Та з нього ніхто не сміється — навпаки, гуртом допомагають. Років зо два тому, тут спостерігалося цілком протилежне: наламувати язик в іншому напрямку.

Закінчення буде.

Іванна Савицька

Мій Святий Миколай

Коли мені було шість років, св. о. Миколай приходив до нас уночі, та не комином, не з великим мішком, вигукуючи весело го, го, го! Він з'являвся казковою з'явою, якої я ніколи не бачила, але вірила в неї. Чудотворець не лишав на снігу слідів золотої обуви, бо він був невидимим духом, духом добра і любови, якого посилає з неба Бозьо з дарунками для чемних дітей.

Дитяча тодішня допитливість не займалася розслідом отих правд, все безсумнівно сприймалося за правду так, як навчали мама і тато.

— А як він виглядає отой св. Миколай, питала маленька Януся?

— Він прийде в митрі, в золотому фелоні, з білою, довгою бородою, з'явиться опівночі, покладе під подушку дарунки і зараз щезає, бо дітей маленьких багато, а він тільки один...

Звичайно, за тиждень, чи два до приходу святого Чудотворця діти були слухняні, бо непослух, у ті часи, був найбільшою, вартою кари, провиною. За непослух батькам — стоялося часто в куточку, підшморгуючи носиком на знак ,,сокрушенія" і жалю за провину. Не раз діставалося ,,пляцок" і той ,,пляцок" у м'яке місце правив за вимір найжорстокішої кари.

Віра в чудотворного св. о. Миколая сиділа в моїй голівці до десятого року життя. Перша зустріч із правдивим св. Миколаєм була в Дівочому Інституті в Перемишлі, при вулиці Татарській, недалеко нашої катедри. В навечір'я св. Миколая (18-го грудня) 200 дівчат від 10 до 18 років, зібралося в рахунковій залі, пригожій для театральних вистав. Там за куртиною шуміли якісь голоси, бігали чиїсь ноги, а ми малі першоклясниці страшенно хвилювалися розсівшись на перших кріслах. Час пролітав і я схопившись із крісла, кинулася за куліси, і тут, віч-навіч була зустріч із жорстокою правдою. Янголи не мали ще крил (крила лежали на столі). Білі, ватяні хмари звисали на шнурочках із стелі, а св. о. Миколай, так дуже схожий на мого професора географії, стояв перед дзеркалом і ліпив до обличчя білу бороду.

Я ледь не зойкнула і мене швидко прогнали, не розуміючи того, що проганяють раз і назавжди зоряну казку і чар невідомого, містерійного і прекрасного, без яких так важко обійтися не тільки в ранньому дитинстві, але й в цілому житті.

Минали, проходили літа. Св. Миколай то пам'ятав, то забував за мене. По-різному бувало.

Сьогодні, в навечер'я Святого, я, як колись, очима шестилітньої дитини, шукаю отих міражів, отої казки, в сіризні сучасних буднів. І вони є. Я бачу старенького, похилого Миколая, все ще у свому фелоні, з митрою і жезлом, у дуже сходжених черевиках, як він, задихуючись, бродить по пояс по нашій засніженій землі, як довга вона й широка. Святий заглядає у кожну хату, у кожен рідний куточок і роздає безцінні дарунки: віру у Всемогучого Бога і зірку волі.

,,Календар української дитини" на 1992 рік

У видавництві ,,Гурток Прихильників Української Дитини" в Торонто, Канада, вийшов черговим випуском ,,Календар української дитини" на 1992 рік. Цей календар присвячений сторіччю поселення українців в Канаді (1892—1992).

Як попередніми роками КУД багатющий матеріялами. На трьох січневих сторінках вміщено багато різдвяного, новорічного й йорданського та релігійного матеріялу. Є там статтейка І. Винницької ,,Народження Христа", коляда ,,Вістку голосить світу зірниця, Зродила Сина Чиста Дівиця"... з нотами та подобою ангела, який цю коляду співає. Є теж короткі колядки, щедрівки та віршики на тему народження Спасителя. Одна сторінка повністю приділена уривкам молитов під час Служби Божої.

На сторінках інших місяців вміщені ілюстровані матеріяли, притаманні даним порам року. Одна сторінка присвячена виключно ,,Нашим найменшим", інша затитулована ,,Цікаве звідусіль для наших школярів". Дві кінцеві сторінки повністю вміщають гумористичний і розваговий матеріял.

Всі ці матеріяли — вірші, молитви, казки, перекази, загадки, скоромовки, пунктівки, діти можуть використовувати самі, або під проводом батьків, учителів, виховників.

Батьки, дошкілля, школи, юнацькі організації повинні придбати цей календар, він принесе користь і розвагу. Його можна почепити на стіні, поставити на писальному столику чи шкільній лавці.

Календар зредаґувала д-р Рома Чумак-Горбач, ілюстрації роботи Лесі Грейнджер.

Ціна календаря 10 дол. з посилкою. Замовляти: Children's Care Group, 14 Rivercrest Rd. Toronto, Ont. M654H3, Canada.

В. Б.

Любомир Винар

РІК М. ГРУШЕВСЬКОГО

У ,,Свободі" (чч. 225—228 за листопад 1991 року) появилася довга стаття, д-р Тамари Булат з Києва п. з. ,,Спільно розвиватимуть грушевськознавство", в якій авторка обговорює ювілейну наукову конференцію, присвячену 125-літтю з дня народження М. Грушевського, що відбулася в Ню Йорку у жовтні цього року. У статті заторкнено цілий ряд важливих справ, пов'язаних з минулим розвитком і теперішнім станом грушевськознавства в Україні і діяспорі. Вона також згадує про проголошення 1991 року — роком Михайла Грушевського.

В цій статті бажаємо доповнити інформації д-р Т. Булат і встановити точну хронологію цього проголошення. Вірю, що це буде важлива інформація для дослідників розвитку українського наукового життя, а також для грушевськознавців в Україні і діяспорі. Тому що автор цих рядків мав безпосереднє відношення до цього проголошення року Грушевського в 1991 році, хочу бодай коротко насвітлити його ,,передісторію", яка має вже свій початок в 1990 році.

Перший раз згадано про проголошення ювілейного року М. Грушевського Управою Українського Історичного Товариства 24-го серпня 1990 року під час наукової конференції Українського Вільного Університету і Українського Історичного Товариства в Мюнхені. Автор цих рядків поінформував учасників конференції, що УІТ вирішило проголосити 1991 рік ювілейним роком Михайла Грушевського. Тоді я також згадав, що плянуємо під час відбуття першого міжнародного конґресу україністів у Києві проголосити міжнародний ювілейний рік Грушевського в Україні. Треба ствердити, що реалізація нашого пляну, без уваги на різні перешкоди, була успішна.

29-го серпня в Актовій залі Академії Наук під час сесії ,,Проблеми української історіографії й історіософії" після виголошення доповіді про історіографічну діяльність проф. М. Грушевського, автор цих рядків повідомив учасників, що УІТ проголошує 1991 рік ювілейним міжнародним роком Михайла Грушевського і просив, щоб вони долучилися і прийняли цю пропозицію. Під час моєї доповіді про Грушевського була деяка різка реакція партійних істориків з Інституту Історії Академії Наук, але з їхніми критичними заувагами було легко справитися, і учасники сесії прийняли повністю нашу резолюцію. Цією сесією проводили сходознавець проф. О. Пріцак і археолог акад. Толочко. Ці резолюції були предложені на пленарній сесії конґресу. До резолюції про ювілейний рік Грушевського ми додали (Жуковський, Винар) резолюцію про скасування тез ,,До возз'єднання України з Росією", які причинилися до нагальної русифікації української історії і культури і до пропаґування культу ,,старшого брата".

Після відчитання цих двох наших пропозиций-резолюцій учасники конґресу спонтанно їх підтримали і затвердили. Можна об'єктивно сказати, що довготривалі оплески учасників, після відчитання резолюцій, виразно вказували, що вони вже мають досить партійної історичної науки і партійно-ідеологічного дик тату Комуністичної партії. Тут важливо згадати, що в київських часописах і у виданнях Міжнародної асоціяції україністів (МАУ) до сьогоднішнього дня не надруковано резолюцій конґресу. Чи це зроблено через недбальство МАУ, чи з інших причин, ми не знаємо. Отже, можна ствердити, що міжнародний рік Грушевського проголошено в Україні вже в серпні 1990 року, згідно з пляном Президії УІТ.

У жовтні 1990 року в Торонто відбулася наукова конференція УІТ у співпраці з Науковою Радою при СКВУ н. т. ,,Сучасний стан історичної науки в Україні і діяспорі". Під час відкриття конференції (17 жовтня) ми проголосили ювілейний рік Грушевського в Канаді, себто УІТ при співпраці з Науковою Радою СКВУ. Уже 22-го січня 1991 року видано ,,Звернення УІТ з нагоди 125-ліття Михайла Грушевського", в якому виразно стверджено, що Українське Історичне Товариство проголошує 1991 рік — роком Михайла Грушевського.

Наступне проголошення ювілейного року відбулося в Західній Европі, у Франції, під час відбуття першої наукової конференції, присвяченої 125-літтю Грушевського в Парижі, що її зорганізувало УІТ і НТШ в Европі (9-го червня 1991 р. в Бібліотеці ім. Симона Петлюри).

25—29-го серпня у Львові відбулася міжнародна конференція, присвячена Грушевському, що її зорганізували НТШ, УІТ і РАУ. Під час конференції не проголошувано ювілейного року Грушевського, бо ми вже раніше проголосили його в Києві. Можна згадати, що деякі науковці у Львові дивувалися, що ні львівське НТШ, ані Академія Наук не проголосили ювілейного року Грушевського. Але в моїй доповіді і в привіті я згадав у Львові, що 1991 рік проголошено ювілейним роком Грушевського вже раніше.

У квітні 1991 р. Президія Секретаріяту СКВУ у

(Закінчення на стор. 3)

Людмила Почтар

З ПРОЩЕЮ ДО РІДНОГО КРАЮ

I.

Тепер так багато людей їздять в Україну і з України, що, здається, впали всі кордони та зникли всі перепони, ,,таємниці" й упередження. В нашій пресі було вже повно описів, звідомлень, репортажів і вражень із різних групових та індивідуальних поїздок. А все ж таки кожна подорож інакша, тим більше, що події ідуть неймовірним темпом і майже кожний день приносить нові зміни. Тому, може, читачам буде цікаво прочитати й про подорож нашої групи. Офіційна назва — Українська православна проща. Духовний провідник — о. Іван Наконечний, настоятель українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо. Він уже з третього народженого тут покоління, але вперше був в Україні в листопаді минулого року під час інтронізації Патріярха Мстислава в Києві. Україна зробила на нього сильне враження і він організував цю прощу, щоб ближче ознайомитись із релігійним життям та помогти розвиткові УАПЦ в Україні Всі технічні справи полагоджувала подорожня аґенція СКОП під проводом Марійки Гельбіґ. Провідницею від СКОП і опікункою групи була Тамара Денисенко з Рочестеру, Н. Й. Група складалася з 15-ти осіб з різних місцевостей. Загальна траса: Ню Йорк, Дюссельдорф, Будапешт, Львів, Почаїв, Івано-Франківськ, Косів, Коломия, Яремче, Київ, Канів, Полтава. Поворот: Київ, Франкфурт, Нюарк.

Подорожували ми 20 днів (10—29-го вересня 1991 року) і переїхали впоперек із заходу на схід, більшу частину України.

Подорожування з групою, за наперед виготовленим пляном і розкладом, має свої позитиви, вигоди, а навіть і чар, але деколи бракує можливости на задоволення особистих зацікавлень, на ближче спілкування з місцевими людьми, на медитації, а то й просто на усвідомлення власних емоцій. Правда, з нашої групи часто хтось відлучався на родинні зустрічі та відвідини рідних місць. Але назагал трималися разом, і, на мою думку, духовно група багато скористала з цієї подорожі. Слово ,,проща" оправдало себе. Проща не так у релігійному значенні, як у загально духовному, національному й емоційному. Хоч, всупереч традицій давніх правдивих прочан, — ми не йшли пішки, не очищували душі постом, не били поклонів і не проводили довгих годин у молитві на колінах. Деколи святе місце проходили так швидко, що ледве встигали перехреститись або поставити свічку. Деколи увагу розсівали ,,сувеніри" чи якісь інші побутові ,,попеченія". Проте, для наших душ і сердець це була справжня проща, проща до рідного краю. Спробую зупинитися над деякими її окремими аспектами.

Звичайно, першу зустріч із рідною землею після довгої розлуки пов'язується із першим драматичним кроком, із моментом, коли нога вперше торкається рідної землі. Я особисто такого першого драматичного моменту не відчула. Мадярський літак, вщерть наповнений українськими туристами (в Будапешті ми долучилися до кількох інших груп), перелетів кордон непомітно. Щойно, коли краєвиди без сумніву пригадали Україну, таку, як і перед 40-ка роками, якось дивно защеміло серце... Усе — поля, ліси, балки — як зберегла пам'ять. Виднішали села, блищали бані церков... Спонтанно в літаку залунало ,,Ще не вмерла" і ,,Гей, у лузі". Та пісня, як зірвалася, так скоро й затихла. Очевидно, кожному щось стояло в горлі... З наближенням до Львівського летовища схвильовання зростає. Очі всіх звернені на землю. На деяких будівлях повівають синьо-жовті прапори і тихий оклик радости й надії мимовільно зривається з багатьох уст...

Літак торкається землі, і вигляд Львівського летовища пригашує радість. Насамперед зустрічає нас величезний ,,лозунґ-плакат" російською мовою, щось у сенсі ,,проґресуючого суспільства" (на жаль, не запам'ятала дослівно), і тут же, як доказ цього ,,проґресу", стоїть якась неймовірно обдерта рудера. Летовище не дуже велике і виглядає напівпорожнє. Збоку стоїть кілька літаків та вантажників. Ходять або стоять на певній віддалі від себе військовики. (Між іншим — це не якась особливість, — таких вояків, і навіть озброєних, ми бачили і в Будапешті, і в Німеччині).

Нарешті літак зупиняється, і ми, із змішаними почуваннями, виходимо та прямуємо до почекальні. Тут напівтемно, непривітно, понуро й тісно. Якийсь урядовець чи військовик величезним ключем замикає ізсередини за нами двері. Хоч ніякого страху не відчуваю, але маю дуже неприємне почуття, що я в Совєтському Союзі... І здається, що бракує повітря.

Після перевірки пашпортів переходимо до другої кімнати, куди втягають і наш баґаж. Нас багато, а валізок (деякі велетенських розмірів) ще більше... Не зважаючи на те все стовпище, митницю проходимо відносно швидко (мої речі не контролювали), але я така стомлена й запоморочена, що вже нічого не бачу й не сприймаю... З приїздом до готелю настрій міняється: крім деяких урядовців бюрократів усі стрічні люди відкриті, щирі, привітні і такі ,,свої". Відсуваємо перше враження і швидко ,,акліматизуємося", бо ми ,,вдома", і Львів наш — український...

Наступного дня, у товаристві оо. В. Яреми і Ігоря Б., відвідуємо храми УАПЦ. Занедбана й облуплена церква св. Андрія, де був якийсь ,,клуб", цілком реставрується. Ззовні оточена риштуванням, всередині малюється. Зустріли настоятеля — молодого симпатичного священика та кілька осіб, які чистять, миють і фарбують. Усі зворушені нашими відвідинами, підбадьорюючими словами о. Наконечного, нашими скромними дарунками. Дякують, дехто відкрито плаче, чим витискає сльози й у наших туристів чи прочан. Церкву Св. Миколая оглядаємо ззовні, а в церкві св. Параскевії — П'ятницькій — подивляємо чудовий старовинний багатоярусний іконостас та прегарні оздоби.

У недалекому селі Сороки відвідали парафію св. Петра й Павла, де саме будується новий храм. Вони про наш приїзд не знали і ми застали їх при праці. Зо два десятки різного віку жінок і чоловіків працювали при будові, де вже наполовину зведені стіни. Місили цемент, носили й накладали цеглу, і все вручну...

Продовження буде.

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Щоб мрія стала дійсністю

Українська спільнота в Америці привезла з собою з рідної України не тільки любов до неї, але й тугу за нею. Рівночасно привезено з України багато дорогих і цінних пам'яток, які нагадують рідний край, полегшують тугу за ним і не дозволяють забути його. Виникло бажання зібрати всі ці пам'ятки і зберегти як дорогу спадщину для наступних поколінь. Ця спадщина стане цінним допоміжним матеріялом у вивченні української історії, географії, культури, архітектури, мистецтва, літератури, словом, вона відкриє двері до рідних українських хат, прибраних чудовими творами українського народного мистецтва, де буде можна відбути зустріч з українським народом, з його національними й релігійними звичаями.

Оце й стало мрією українського жіноцтва, зорганізованого в Союзі Українок Америки, — зібрати всі можливі пам'ятки української народної творчості, придбати для них забезпечення й відповідне приміщення, тобто збудувати музей.

Після народження мрії почалася інтенсивна праця над її здійсненням. Головна Управа СУА зорганізувала в Ню Йорку Український Музей, який ширить пропаганду між чужинцями та запізнає їх з українською культурою.

Рочестерська громада з великим зрозумінням поспішила допомогти Центральному Музейному Комітетові зібрати відповідні фонди, щоб збудувати репрезентативний будинок для Музею. За ініціятивою Окружної Управи Північного Ню Йорку зорганізовано всегромадський комітет розбудови Українського Музею в Ню Йорку. Головою Комітету став мгр. Мирон Руснак, який самовіддано, з цілою душею працює над здобуванням фондів. Відвідує особисто різних громадян, говорить з ними, заохочує до жертв на Український Музей. Спільно з деякими членами Управи плянує й веде дискусії над усіми можливими способами придбання фондів. Робота управи комітету увінчалася гарними успіхами.

Щоб розповісти про працю комітету, голова скликав інформативні сходини громадянства в неділю, 17-го листопада 1991 року, в домівці Кредитової Спілки.

Збори відкрив голова мгр. Мирон Руснак. Привітавши усіх присутніх, попросив, щоб ставанням і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять покійного заслуженого голови Управи Українського Музею д-ра Богдана Цибалістого і двох покійних меценатів — Марії Холєвчук і Марії Залітач.

Відтак інж. Мирон Бабюк здав фінансовий звіт. За час своєї діяльности Комітет зібрав близько 50 тисяч дол. Прочитав прізвища жертводавців, між якими є такі, що пожертвували більші суми.

Секретарка Анни Єйни, відзвітувала, з яким вислідом відбулися 9 сходин екзекутиви і Комітету впродовж двох останніх років.

Референт зв'язків Юрій Ганушевський розповів про писемні звернення до громадян і бизнесменів Рочестеру.

Референтка збіркової акції Леся Телега повідомила, що під час різдв'яних свят вона зорганізувала членок 120 Відділу СУА, які заколядували на Музей понад 500 дол.

Після звітів Марія Крамарчук виголосила доповідь про конечність розбудови Українського Музею в Ню Йорку, щоб було де розмістити музейні експонати, які через брак місця зберігаються по приватних домах. Доповідь була дуже цікава й змістовна.

Ірина Руснак ознайомила присутніх з новими плянами розбудови Українського Музею. Прелегентка вияснила, що Управа Музею змушена, з причини великого збільшення числа вартісних експонатів мусить приспішити перебудову закупленого кілька років тому будинку при вул. 6-ій між 2-ю і 3-ю авеню. На це потрібно 3 мільйони долярів. Щоб одержати цю суму, потрібно, аби три тисячі осіб пожертвували по тисячі долярів.

Після доповідей відбулася жвава дискусія, були висловлені різні думки про пляни і проекти здобуття грошей, щоб допомогти Музейному Комітетові здійснити цю величну мрію.

Голова місцевого Комітету мгр. Мирон Руснак закликав усіх присутніх до щедрих жертв, бо Український Музей в Ню Йорку — це авторитетна культурна установа, це історія нашої батьківщини, це збережені твори невтомних рук і умів українського народу, це наша гордість, яку треба плекати для майбутніх поколінь. Мусимо спільними силами шукати й придбати в Рочестері якнайбільше „тисячників", але і менші жертви можуть створити тисячі. Таким чином українська спільнота в Рочестері причиниться до швидкої розбудови Українського Музею, а тим самим мрія стане дійсністю.

Після сходин була товариська гутірка при солодкім і каві. Була також виставка музейних видань, яку підготовила Ірина Руснак.

Мгр Анастасія М. Смеречинська

Народилася воля України

З нагоди великого успіху у референдумі 1-го грудня 1991 року в Україні українська громада у Фініксі, Арізона, відразу 2-го грудня о 6-ій годині вечора зійшлася в залі СУМА, щоб разом дивитися на телевізії виступ першого президента України Леоніда Кравчука, який сказав: „Цього дня народилася Україна!" Всі зібрані крикнули: „Слава!" Залунали оплески і багатьом присутнім полилися з очей сльози радості, бо ж люди тут були переважно старші віком. Вони вже й не сподівалися діждатися такого великого дня. Україна народилася 1000 літ тому, але втратила волю і державність і 300 ... літ була в московській неволі, аж до 22-го січня 1918-го року, коли було 4 Універсалом проголошено Самостійність Української Народної Республіки, яку червоний большевицький уряд брутальною силою і підступною брехнею окупував, в морю крові втопив і 73 роки мучив голодом, розстрілами і тюрмами наш многострадальний український народ. Але поглянув Бог з небесних висот і зглянувся на наші криваві сльози і просвітив наші очі і наші серця, наш розум. Першого грудня в референдумі за незалежність і самостійність ми здобули перемогу, чим підтвердили перед цілим світом наше бажання: жити вільно у Незалежній Самостійній Україні!

Ярослав Росола запросив всіх присутніх сісти за столи, а до Президії покликав отців Івана Крестюка, Йосифа Чупіля, Григорія Волковинського, інж. Гриневича, голову УККА Тараса Масного і новоприбулу з України Галину Маняко. Ярослав Росола відкрив вечір і привітав присутніх з перемогою в референдумі за незалежність і самостійність України! За відповіла гучним: „Слава!". Молитвою „Царю Небесний" Іван Крестюк започаткував програму вечора. Я. Росола попросив до слова інж. Гриневича, який зреферував останні події в Україні, Галина Маняко прочитала свої два вірші: „Молитва" і „Україна"... Присутні нагородили поетку рясними оплесками, а Микола Теслевич віддеклямував вірш Олександра Олеся „Живи Україно, Живи для краси". Національним гимном „Ще не вмерла Україна!" закінчено щасливий довгожданий вечір, який заспокоїв наші зболілі серця. Слава Богу в небесах і на землі українській!

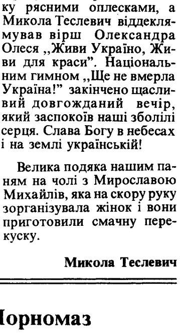
Велика подяка нашим паням на чолі з Мирославою Михайлів, яка на скору руку зорганізувала жінок і вони приготовили смачну перекуску.

Микола Теслевич

Св. п. К. Чорномаз

Карпо Чорномаз народився в 1908 році в селі Стегниківці, Тернопільської области в західній Україні. В 1940 році він вступив в члени Українського Народного Союзу, в якому був активним довгі роки. Він був довгі роки секретарем 469 Відділу Товариства „Українська Молодь" в Торонто, Канада. Як представник членів цього Відділу він був багатократним делегатом на конвенціях УНСоюзу.

Помер 24-го травня 1991 року на 82 році життя. Залишив у смутку дружину Марію з дому Стромбу, дві внучки, Дарію та Лорен, як теж одну правнучку. Похоронила союзова громада покійного 28-го травня 1991 на цвинтарі Парк Лон у Торонто. Висловлюємо співчуття родині покійного.

К. Чорномаз

Вічная пам'ять покійному — відданому союзовцеві.

Члени колишнього 469-го Відділу УНС

Рік М. Грушевського

(Закінчення зі стор. 2)

співпраці з Науковою Радою при СКВУ проголосили „Ювілейний рік Грушевського", нав'язуючи до проголошення УІТ. Так що вже під час всеукраїнської ювілейної конференції, присвяченої М. Грушевському в Ню Йорку (19—20 жовтня) і в Канаді (9 листопада 1991 року, в Торонто), що їх зорганізував спеціяльний Академічний Комітет, який діяв при Президії Українського Історичного Товариства у співпраці з Науковою Радою при СКВУ, доповідачі вже говорили про перше проголошення року Грушевського УІТ, і друге проголошення Секретаріятом Президії СКВУ в Торонто „ювілейного року Грушевського в 1991 р.

Так виглядала історія проголошення „Року Михайла Грушевського", як найвидатнішого українського історика, близького організатора наукового життя і першого президента Української Народної Республіки.

Віримо, що українські і неукраїнські наукові установи і університети включаться активно в розбудову українознавства. При цій нагоді згадаємо, що УІТ готує до друку науковий збірник, присвячений М. Грушевському, в якому беруть участь науковці Заходу і України. Отже, д-р Тамара Булат була права у своїх висновках: грушевськознавство розвиваємо спільними силами українських і неукраїнських дослідників у гльобальному вимірі.

АНТОНІО ЛЬОКАЙО, міністер при президенті Нікарагуа, заявив, що його країна ніколи не зможе віддати своїх боргів Совєтському Союзові.

Товариство Прихильників Української Культури провадить акцію серед українських хліборобів Бразилії

Організування українських хліборобів в кооперативні асоціяції є найголовнішим способом поліпшення економічного стану українських хліборобів, які становлять більшу частину наших поселенців Бразилії. В Бразилії начисляється 30 тисяч малих хліборобів (малий хлібороб — це господар, який має мінімальну суму землі — до 50 гектарів) українського походження. Загально наші хлібороби мають до 10 гектарів землі, переважно це гористі, кам'янисті, виснажені ґрунти. Економічний стан цих хліборобів не задовільняє елементарних вимог життя. Три головні фактори визначають цю економічну ситуацію: низький культурний рівень, низька продукція врожаїв, картель льокальних купців і продавців, які маневрують цінами. Низький культурний рівень — це плідний терен для експлуатації, низька продукція не дозволяє на капіталізацію господарки і випрацювання землі, а картелі купців і продавців не дозволяють на заробіток.

Єдиним виходом із цієї ситуації — це організування хліборобів в кооперативні асоціяції. Цей рух розпочався тому 4 роки під проводом депутатки Віри Вічимишин. Ажіберт та інших діячів. З кінцем мандату Депутатки ТПУК перебрав цю відповідальність та провадить організування хліборобів. Що це таке — кооперативна асоціяція? Це організація льокальних хліборобів (в кольонії), яка є зареєстрована при бразилійськім уряді і яка має за ціль поліпшення економічного стану хліборобів, християнсько-братнє співжиття мешканців кольонії та культурний розвій. Асоціяція має свою управу (до них входять хлібороби). Всі члени асоціяції беруть участь у демократичних виборах управи та ставлять пріоритети на виконання проєктів. Прикладом: хлібороби асоціяції кольонії Маркондис і Тіжуко Прито поставили як пріоритет збудування шпіхліру зі всіма приладдями, щоб їхні продукти були приготовлені (фасоля, кукурудза, риж) на продаж у великих ринках споживання, де ціни є вищі.

Пріоритетом також усіх асоціяцій є виправити виснажені землі. На це ТПУК виробив проєкти до паранського Уряду — Секретаріяту Хліборобства, щоб він подарував меленого вапна. Уряд, бачучи організованість кооперативних асоціяцій, подарував 14 тисяч тонн цього продукту. Це означає 100 тисяч долярів, які були скеровані для нашої громади. Також вироблено проєкти на саджения помаранчевих щеп, груш, винограду (20 тисяч корчів), ерва-мати — чаю (70 тисяч корчів) і це все означає суму 25 тисяч долярів, яку паранський уряд подарував нам.

Вже готовий в 5-ох асоціяціях проєкт плекання чаю і дерев, ті городи вирощуватимуть річно 500 тисяч росли на збереження природного довкілля. Також вже вставлено проєкти до Секретаріяту Хліборобства Парани, закуплення спільних машин для молочарення, плугів, машин на садження, які будуть власністю асоціяцій. На ці проєкти уряд частинно поможе, а решта є завданням хліборобів. Кошт цього проєкту переходить 150 тисяч долярів. Тут треба пригадати, що всі проєкти, які Товариство Прихильників Української Культури виробляє, переходить технічно-агрономне апробування та рекомендацію Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації. Таких асоціяцій вже зорганізовано 20. Вони об'єднують 5 тисяч хліборобів. Всі асоціяції роблять свої господарські купна — штучних погноїв, насіння просто з фабрики і тим уникають посередників і їхній картель.

Товариство Прихильників Української Культури зангажувалося з огляду, що її осідок в Куритибі, де також є осідок паранського уряду — столиця. Є потрібна допомога, бо хлібороби треба орієнтувати, а їхні села (кольонії) далекі на 300 кілометрів від Куритиби. В короткому часі, якщо буде солідна підтримка, ці асоціяції перетворяться в малі кооперативи. Є важне, щоб части допомоги, які українці Америки і Канади уділяють на Бразилію, були скеровані просто і безпосередньо до асоціяцій — на проєкти. Головне є, щоб ці допомоги українців Америки чи Канади, які з трудом надбані, не були розтрачені. Тому будь-яка громада, організація чи людина, яка має бажання допомогти хліборобам, може зконтактувати з ТПУК-ом, який подасть адресу і проєкти асоціяцій. З асоціяціями можна контактуватися і писати українською мовою без проблем!

Нестор Кутинський
Голова і асоціятивний діяч

Адреса для контактів:
Sociedade dos Amidos da Cultura Ucraniana CX. Postal 881, CEP 80001 Curitiba Pr. Brasil Fone (041) 263-3617, fak: 55-41 0485640

Відзначили незабутню дату

1-го грудня громада Апопки Фла., і околиць відсвяткували річницю Листопадового Зриву. Отець Адамяк відслужив Панахиду за упокій душ полеглих героїв. Опісля Таїса Малешко відкрила свято поясненням значення цієї дати для теперішних подій в Україні. Хор при церкві святої Покрови разом з всіма присутними громадянами відспівав „Боже Великий Єдиний".

Відтак Т. Малешко попросила А. Кулинича відчитати реферат на тему Листопадового Зриву, до якого він долучив огляд теперішніх подій в Україні. Опісля Малешко попросила Ірину Кочержук віддеклямувати гарного вірша „Молитва за Україну", о. Мізюк віддеклямував вірш Богдана Лепкого про Січових Стрільців. — „Вийшла врано води брати та й до криниченьки". Опісля всі разом відспівали „Гей у лузі червона калина похилилася" і „Ще не вмерла Україна". Свято було закінчено обідом, з котрого прихід призначено на допомогу Україні.

О. Мізюк

Храмове свято в Міннеаполісі

Українська православна парафія св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн. святкувала Храмовий День, день патрона парафії Св. Арх. Михаїла. В неділю, 24-го листопада 1991 року відбулася зустріч Владики Таїсія традиційним хлібом і сіллю, а в 10 год. ранку почалася Архиєрейська Служба Божа, в якій взяли участь Владика Таїсій та Отці із сусідніх православних парафій: митр. прот. оо. Михайло Куданович, (церква Св. Юрія), прот. о. Микола Метулинський (церква свв. Володимира й Ольги), також прислужував диякон о. Святослав Новицький та вівтарні хлопчики. Урочисто співав об'єднаний хор трьох православних парафій, під керівництвом молодого, перспективного диригента 19-річного студента Міннесотського Університету Миколи Денисенка. Дівочий хор української школи під керівництвом учительки співу Оксани Левицької-Білої гарно відспівав „Благослови, душе моя, Господа" та „Отче Наш".

Проповідь на тему про св. Арх. Михаїла виголосив о. Михайло Куданович — українською, а диякон о. Святослав Новицький — англійською мовою.

По закінченні Літургії відслужено Молебень. Духовенство та вірні молилися за кращу долю нашої Батьківщини-України та її нарід. Пролунало гучне „Многолітія", а на закінчення хор відспівав молитву за Україну „Боже Великий, Єдиний".

По церковних відправах присутні перейшли до парафіяльної залі, де відбувся святковий обід, приготований нашим працьовитим сестрицтвом під керівництвом довголітньої голови Олени Рихлій. Смачний обід був приготований за традицією Свята Дня Подяки. Присутні відспівали молитву „Отче Наш", а Владика Паїсій поблагословив страви. Голова парафії Св. Михаїла Юрій Пасічняк відкрив свято короткою промовою, а д-р Вікторія Малік сказала вступне слово. Одноxвилинною мовчанкою вшанували померлих парафіян, а за всіх, хто носить ім'я Михайло, піднили тост та відспівали „Многії літа". Далі були привітання від гостей із сусідніх парафій, як також привітали гостей, які приїхали з України на відвідини своїх рідних.

Д-р Анатоль Лисий — голова місцевого товариства сприяння Рухові, який щойно повернувся з відвідин України, поінформував про події, які тепер там відбуваються, та закликав складати пожертви на потреби нашої Батьківщини. Скарбник місцевого Руху Олександер Поппель поінформував про сучасний фінансовий стан товариства. Від хору церкви Св. Михаїла Марія Смага передала чек в сумі 500 долярів на допомогу Україні, а від молоді ОДУМ-у Валя Яр передала чек в сумі 300 долярів на потреби парафії Св. Михаїла. Владика Таїсій виголосив релігійно-патріотичну промову. Потім виступила Ольга Змага-Хоролець і зворушливо проделямувала „Молитву". яку написав Митрополит Михаїл.

Дарія Лиса коротко поділилася враженнями з недавньої подорожі по Україні. Закрито свято молитвою та відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Ольга Змага-Хоролець

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. МАРІЇ КОСТЮК

яка упокоїлася в Бозі 9-го грудня 1991 року на 65-му році життя — жертвуємо 50 дол. на „ЛІТОПИС УПА".

Покійна Марія залишила в глибокому жалю і смутку:
мужа — ГРИГОРІЯ
дочок —
ДОННУ з мужем РАЛФОМ і
СТЕФАНІЮ з дочкою СТЕФАНІЄЮ
сина — ГРИГОРІЯ

Родині покійної висловлюємо наші щирі співчуття.
Григорій і Стефанія ДРОБНІ з родиною

Ділимося болючою і сумною вісткою з приятелями та знайомими, що 27-го листопада 1991 року на 70-му році життя, після трагічного випадку у Франції, відійшов у вічність наш найдорожчий

МУЖ, СИН, БАТЬКО І ДІДУСЬ

Д-р БОГДАН МАСИК

ПОХОРОН відбувся 6-го грудня 1991 р. на цвинтарі в Силвані, Огайо.

Залишив у смутку:
дружину — НАДІЮ з дому МАРТІЯНІВ
сина — д-р ТАРАСА МАСИКА з родиною
доні —
д-р ТАМАРУ з родиною
д-р ТЕТЯНУ з родиною
ТАЇСУ з родиною
ТІНУ з родиною
ТЕСУ з родиною
матір — МАРІЮ МАСИК
та ближчу і дальшу родину в Америці та на Україні

Замість квітів родина просить складати гроші на ФОНД ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ.

Ділимося сумною вісткою, що 20-го листопада 1991 р. в Фрунзенському на Криму, ненадійно на 66-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

Константин Мисевич

ПОХОРОНЕНИЙ 23-го листопада 1991 р.

У глибокому смутку:
дружина — НІНА
син — КОНСТАНТИН з родиною
дочка — ІРИНА з родиною
сестра — ЛЮБОМИРА КРУПА з мужем ТЕОДОЗІЄМ
сестрінки —
ЯРОМИР з дружиною ОЛЕНКОЮ
ЛАРИСА
кузени —
МЕЛАНІЯ СЕНИЦЯ з родиною
КЛИМЕНТІЙ РОГОЗИНСЬКИЙ
та дальша родина в Україні, Америці та Польщі

СЛУЖБИ БОЖІ за душу Покійного відправляться в сороковий день смерти 30-го ГРУДНЯ в церквах: в Виппані, Н. Дж. і у Львові.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Великобританії Даґлас Гирд заявив, що Захід буде домагатися дотримання колишніми совєтськими республіками міжнародних договорів, підписаних президентом Міхаїлом Ґорбачовим. Для цього Захід використає такі засоби впливу, як дипломатичне визнання незалежних республік і надання їм гуманітарної допомоги. Заторкнувши політичне становище президента Міхаїла Ґорбачова, Гирд зауважив: „Дні його урядування закінчуються — в цьому нема сумніву".

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів.

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ВПОЛУДНЕ 31-го ГРУДНЯ 1991 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1991 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1991 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

„Сизокрилі"...

(Закінчення зі стор. 1)

з відомих вже тут покажуть 'Сизокрилі' в Україні і довідуємося, що включені ще „Ніч під Івана Купала", „Привіт" і „Гопак".

— А як фінансово укладається цей великий задум?

Тут відповідають по черзі усі три гості. Особливо повна надії є Р. Прийма-Богачевська, яка пригадує скільки учнів вийшло за ці довгі роки з її танцювальних курсів. На них вона покладає надії, що тепер коли почують та перечитають в „Свободі" про намір 'Сизокрилих' щиро відгукнуться грошевими пожертвами. Адже ж багато з них сьогодні це професіонали, які добре розуміють долю студентів, що із запалом танцюють у групі, але немає в них матеріяльних засобів на подорож, яка коштуватиме кожного понад 1,500 дол. До того треба ще й дорахувати транспорт строїв, переїзд із місцевости до місцевости та інші видатки, зв'язані з виступами. Довідуємося, що справу переїзду і опіки в Ураїні перебрала туристична фірма „Сковп" з її енерґійною директоркою Марійкою Гельбіґ, яка запевнила, що в Україні танцювальна група буде увесь час під опікою фірми „Прут", що вже не вперше буде допомагати мистецьким групам з ЗСА у їхніх гостинних виступах в Україні.

Батьки танцюристів та прихильники групи 'Сизокрилих' створили вже комітет, який взяв на себе важкий обов'язок підготовити можливість того турне та здобути на нього фінанси. Довідуємося, що вже вислано понад 1,000 листів до приватних осіб та наших установ за підписом голови Батьківського комітету Михайла Шульги, що знайшли прихильність у головного предсідника УНС, що відгукнулися також інші наші громадські установи.

Не можна забувати, що танцювальна група складається майже із самих студентів і лише троє з тих, що зголосилися на туру, працює професійно. Отже тому кошти цього задуму особливо високі. Розуміється, усі датки на цю подорож можна відтягнути від податку і гості надіються, що їхнє прохання у нашому щоденнику враз із побажаннями з нагоди Різдва та Нового Року здобуде широкий відгук серед все жертвенної української громади, яка стільки разів захоплювалася танцями 'Сизокрилих'. Датки можна висилати на адресу: UCDA, Inc. Sjzokryli Tour c/o A. Kowal, 45 Wilson Drive, Berkeley Hts., N. J. 07922.

Ще розповідає нам Р. Богачевська, яка тепер важка праця стоїть перед нею та членами групи. Вони мусять добре вправляти, щоб не засоромити себе. Тому вже перша серія проб відбулася в дні після Дня Подяки, друга запляновна в різдв'яний сезон, а відтак у великодній. Перед самою поїздкою має бути ще також тижневий „воркшоп" на оселі „Верховина".

— Мусите знати, — каже нам хореограх, — що члени групи живуть по різних місцевостях і приїздять на проби з Філядельфії, Монтреалю і з Огайо, Піттсбурґу, Арізони, стейту Мишиґен, Олбані і Ню Джерзі, не кажучи вже про танцюристів зі самого Ню Йорку.

Справді можна подивляти завзяття і охоту молодих танцюристів, але чи не заражені вони бацилею від своєї учительки, яка віддає вже стільки років душу і сили українському танку? Та ж саме в часі запляннованих відвідин України та виступу у Львові буде 50 років, як вона молоденькою танцюристкою вперше виступала в Оперному Театрі...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 21-го ГРУДНЯ 1991 р.

Вест Істон, Па. Річні збори 137-го Відд. Т-ва ім. Б. Хмельницького, о год. 4-ій по пол. в залі АУГКлюбу. На порядку: звіти за минулий рік та вибір управи на 1992 р. Проситься членів взяти участь. — Гр. Прашик, предс., М. Колодруб кас., С. Колодруб, секр.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Перші студентські спортові ігри Галичини

Івано-Франківське (Оксана Вацеба). — Святково прикрашене Івано-Франківське чи не вперше за останнє десятиріччя стало ареною таких великих змагань. Найкращі студентські колективи з Тернополя, Львова і Івано-Франківського прибули на ці Перші студентські спортові ігри Галичини, що були присвячені Дню державности. Організатори — Івано-Франківський міський Спортовий Комітет — засвідчили, що вміють знаменито зустрічати такі змагання. Учасникам були віддані найкращі готелі міста, найкращі спортові бази. Спортовців вітали заступник голови міськради Роман Уляшкевич, голова обласного спортового комітету Михайло Гуменюк. На ці змагання звернуло увагу місцеве телебачення, яке висвітлювало їх хід. До програми змагань були включені кошиківка, відбиванка, настільний теніс та шахи. Ця зустріч представників спорту стала наче своєрідним продовженням Галицької Асамблеї трьох обласних Рад Галичини.

Тренери та представники команд зустрілися напередодні 1-го листопада на спільну нараду у голови міського спортивного комітету Івана Андрійчука. Вже сама атмосфера зустрічі була надзвичайно теплою і приємною, бож зустрілися земляки, талановиті представники ігрових видів спорту, які в такому складі рідко стрічались дотепер на змаганнях. В дружні обійми колеґ потрапили заслужений тренер відбиванки Антін Демчишин, Роман Мозола, Василь Страж (Львів), Іван Дурдинець, Володимир Третяк (Тернопіль), Богдан Озарко, Костянтин Дімітріаді, Володимир Мельничук, Віктор Ониськів, Володимир Кундельський (Івано-Франківське) і ін.

Змагання урочисто відкрилися в просторому манежі технікуму фізкультури. І розпочалися спотові поєдинки. Після першого дня ігор ще важко було визначити переможців окремих видів програми, а студентська спортова сім'я стала єдиним дружнім гуртом на влаштованому організаторами вечорі відпочинку. Була добра нагода ближче познайомитися одним з одним. Тренери мали змогу обговорити свої проблеми. І тільки другий день змагань розставив крапки над і, лише останні зустрічі визначили переможців та віцечемпіонів в окремих видах.

У відбиванці перші три місця зайняли: чоловіки: 1. Львів, 2. Тернопіль 3. Івано-Франківське II. Жінки: 1. Тернопіль, 2., Львів, 3. Івано Франківське.

Кошиківка: чоловіки: 1. Тернопіль, 2. Івано-Франківське I, 3. Івано-Франківське II. Жінки: 1. Львів, 2. Івано-Франківське I, 3. Тернопіль.

Настільний теніс: чоловіки: 1. Івано-Франківське I, 2. Івано-Франківське II, 3. Тернопіль. Жінки: 1. Івано-Франківське I, 2. Івано-Франківське II.

Шахи: чоловіки: 1. Львів, 2. Тернопіль, 3. Івано-Франківське. Жінки: 1—2 поділили Львів — Тернопіль, 3. Івано-Франківське.

Загальнодружинову перемогу в комплексному заліку та чудовий командний трофей — прекрасний кубок — виборола в чесній спортовій боротьбі збірна міста Тернополя. Ото ж після закриття ігор тернопільчани поверталися додому в своїх автобусах радісні та збентежені — вони ж бо стали першими переможцями Перших Студентських Ігор Галичини! До речі, організатори та тренери висловили впевнену думку, що наступні Ігри повинні вилитись у Всеукраїнську Універсіяду і звичайно із запрошенням наших братів-спортовців з-за океану! Додам, що на цих Іграх збірна господарів була представлена двома командами. Кістяки своїх збірних склали студентські колективи Львівського державного інституту фізичної культури, Тернопільського державного педагогічного інституту та Івано-Франківського республіканського технікуму фізичної культури.

Василь Іванчук знову на висоті

Згідно з вислідами турніру ґросмайстрів за чашу світу, який пройшов у столиці Ісляндії Рейк'явіку 21 вересня — 14 жовтня ц. р., славний український шахіст ґросмайстер Василь Іванчук здобув 1-ше (з усіх 16) місце, з яким була теж зв'язана фінансова нагорода в сумі 21,500 долярів. Основним конкурентом Іванчука був російський ґросмайстер, колишній чемпіон світу Анатолій Карпов, який здобув ідентичну кількість 10,5 точки, однак Іванчук був визнаний першим на „тайбрейкс".

Вперше в історії в показнику табелі за Чашу світу крім прізвища Іванчука подано Україну, яку цим разом репрезентував наш шахіст-патріот.

Інший шахіст з України А. Білявський, який теж був учасником цього великого турніру і зайняв 9-те місце, чомусь репрезентував загниваючий СССР, так як росіяни Карпов і В. Салов.

УСВТ „Ч. Січ" — Сейрвіл СК — 3:0

У чергових і, мабуть, останніх перед сніговим опадом, змаганнях, що відбулися на виїзді в м. Сейрвіл з місцевим футбольним клюбом, „Ч. Січ" здобула перемогу вислідом 3:0. Вже до перерви „Січовики" вели 1:0, що його здобув з подачі Осовського новий футболіст Д. Ротондо. Після відпочинку „Ч. Січ" домінувала і цим разом наш підсилений напад зумів втілити цю перевагу в перемогу.

В 60-ій хвилині Прайс ефективно підніс рахунок до 2:0, а 10 хвилин пізніше Мазочі чудово завершив акцію П. Паливоди — М. Осовського, встановивши вислід дня 3:0. В наступному місяці наша дружина розпічне зимовий сезон в закритому спортовому центрі — Іґелс в околиці „Медовлендс", де кожного четверга проходитимуть ігри чолових клюбів з Ню Йорку і Ню Джерзі.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, В. Науменко, П. Паливода, І. Паливода, М. Осовський, М. Торій, М. Прайс, М. Варянка, Д. Ротондо, П. Василак, М. Мазочі. Провідник і теренер Михайло Паливода.

(от)

СК СУМ „Крилаті" — „Метапон" СК — 0:6

Продовжуються ігри за чемпіонат І дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліґ". В неділю, 24-го листопада, „Крилаті" відбули зустріч з лідером І дивізії, сильним клюбом „Матапон", з яким зазнали високої поразки вислідом 0:6. Прикро, що на змагання з'явилося тільки 10 футболістів. У першій половині „Крилаті" зуміли вдержати вислід 0:1. Після перерви наші футболісти мали втомлений вигляд, що вповні використали суперники, здобувши 5 чергових ґолів.

Склад „Крилатих": А. Глушко, Т. Щур, С. Щур, А. Мицюк, М. Беньо, Н. Скірка, Л. Цюба, З. Беньо, М. Глінка і С. Марцишин.

УСК Ню Йорк — „Рапід" СК — 2:0 (воковер)

Ці змагання за чемпіонат III дивізії Космополітальної Ліґи мали відбутися в неділю, 24-го листопада. Після півгодинного чекання на площі змагань суддя відсвистав перемогу нашій дружині, після того, як футболісти „Рапіду" не з'явилися до поєдинку. Таким чином футболісти УСК зміцнили свою позицію лідера, маючи тепер на чотири точки більше від клюбу „Белмонт", який займає друге місце.

С. К.